

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתיבמת 1.....
- ב. וכן המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת הרי זו פטורה 1.....
- ג. שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה אומרים לו המתן עד שיעשה אחיך מעשה ... 2
- ד. מת יבם יוציא את אשתו בגט ואשת אחיו בחליצה ... מתה אשתו מותר ביבמתו 3.
- ה. היבמה לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיש לה שלשה חדשים 4.....
- ו. וכן כל שאר הנשים לא יתארסו ולא ינשאו עד שיהו להן שלשה חדשים 4.....
- ז. חליצת מעוברת 5.....
- ח. בתוך ג' לא תחלוץ ... כל העולה לייבום עולה לחליצה כו' 6.....
- ט. הספקות חולצות ולא מתיבמות ... ספק קדושין .. תתייבם ואין בכך כלום 7.....
- י. יבמה שלשה חדשים הראשונים נזונת משל בעל מכאן ואילך אינה נזונת לא משל בעל ולא משל יבם 7.....
- יא. עמד בדין וברח נזונת משל יבם 8.....
- יב. נפלה לפני יבם קטן ... לית לה משמיא קנסוה 9.....

דף מא.

א. החולץ ליבמתו ונשא אחיו את אחותה ומת חולצת ולא מתיבמת

אחות חלוצה¹, אסורה מדרבנן גזירה משום אחות גרושתו, לפיכך אם נשא אחיו אחות חלוצתו ומת ונפלה לפניו ליבום חולצת ולא מתייבמת, וכן צרתה אסורה מדרבנן, משום צרת אחות חלוצתו² וחולצת ולא מתייבמת.

ב. וכן המגרש את אשתו ונשא אחיו את אחותה ומת הרי זו פטורה

¹ שו"ע נו"כ אבהע"ז קעד ג

² אע"ג שצרות חייבי לאוין מתייבמות, וזו אינה אסורה אלא מדרבנן, בכל זאת לא מתייבמת משום דשוי חז"ל חלוצה כגרוש' ואחותה שהיא ערוה והוי צרת ערוה. ב"ש שם ה

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

אף על פי שלא אסרה תורה אלא לקחת אשה אל אחותה, מכל מקום למדנו ממה שנאמר: בחייה, כל שבחייה, שאפילו נתגרשה, הרי זו אסורה עליו עדיין משום אחות אשתו³. ואפילו אינה צריכה הימנו גט אלא מדבריהם, אחותה אסורה לו מדבריהם.

לפיכך נפלה לפני ליבום אחות גרושתו, בין אם גירשה עתה ובין אם גירשה עוד קודם שנשא אחיו את אחותה, הרי היא ערוה עליו ופטורה מן החליצה ומן הייבום וכן צרתה. כמבואר לעיל דף ב.

ג. שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה אומרים לו המתן עד

שיעשה אחיך מעשה

כבר התבאר לעיל דף דף יח: שאשה הזקוקה ליבם, שייבם או שיחלוץ אותה, והיא הנקראת שומרת יבם, קודם היבום או החליצה יש בה להיבם קנין אישות כלומר יש לו בה זיקה, וכמו שקרובות אשתו אסורות עליו, כך קרובות זקוקתו אסורות עליו אפילו לאחר מיתתה⁴. ואפילו נפלה לפני שני אחים הרי היא זקוקה לשניהם ושניהם אסורים בקרובותיה, אף על פי שאין ידוע איזה מהם ייבם או יחלוץ אותה⁵.

ולפיכך לאה⁶ שהיתה שומרת יבם שקידש אחד מן האחים – לדוגמא שמעון את רחל אחותה, אחר שנפלה לאה היבמה לפניהם, אומרים לו לשמעון שהוא זה שקידש, המתן מלכנוס את רחל, לפי שאחות זקוקתך היא, עד שיעשה אחיך אחר מעשה, שייבם את היבמה או שיחלוץ לה, ותיעקר זיקתך ממך, שאין הקידושין של אחותה מפקיעים הזיקה⁷.

³ שו"ע ונו"כ שם טו כו

⁴ שו"ע ונו"כ ולבוש שם קנט ה

⁵ לבוש שם

⁶ שו"ע שם

⁷ אף על פי שהקידושין הרי תופסים מן התורה ונמצא שהיבמה היא אחות אשתו שפטורה מן החליצה ומן היבום וממילא אין אחותה אחות זקוקתו, לפי שהזיקה הרי נפקעת רק עכשיו כשקידש את אחותה, ועד עכשיו היתה זקוקה לו, ואחותה היתה אסורה עליו, ואם כן עתה הרי היא כמו אשתו שגירשה, שאחות גרושתו אסורה עליו אף שעתה איננה אשתו. לבוש מרדכי סי' יז. אמרי משה סי' ז

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

יש סוברים⁸ שזה דוקא כשקידש ולא כנסה עדיין, שאז אסור לכנסה שבשעת נישואין יהא נראה כנושא אחות זקוקתו, אבל אם כבר נשא, שהיא אישתו גמורה, פקעה זיקתה לגמרי, שמעתה יבמתו היא אחות אשתו⁹ ואינו צריך להמתין מלבעול, ויש חולקים¹⁰ וסוברים שאף אם עבר וכנסה מוציאים מידו.

יש שהכריעו¹¹ כדעה השניה במקום שיש עוד אח שיוכל לעשות מעשה באחותה בחליצה או ביבום, אבל כשאין אח אחר אלא הוא, שאם נחמיר שהזיקה עדיין אוסרת עליו את אחותה שכנס, יצטרך להוציא את אשתו בגט ואחות אשתו בחליצה, אין להחמיר, אלא אם קידש ונשא תצא אחות אשתו בלא כלום, והוא מותר באשתו.

ובקידוש¹² שאסור לו לכנס אינו אלא שקדש לאחור מיתת אחיו שכבר היא זקוקה לו וקדש את זו באיסור, אבל אם קדשה קודם מיתת אחיו מותר לו לכנסה אחר מיתת אחיו, דכיון שקדשה בהיתר קודם מיתת אחיו לא היתה זו זקוקתו מעולם, שהרי היתה אחות אשתו מיד כשנפלה לפניו ולא גזור בה רבנן.

ובשני יבמים, חלץ לה אחיו או כנסה, שבכך פקעה הזיקה ממנו¹³, יכנס את אשתו, וכן מתה היבמה יכנס את אשתו.

בזמן הזה שיש חרם דרבינו גרשום שלא לשאת שתי נשים, אם נפלה לאחד שומרת יבם, כיון שהרי הוא כנשוי לה משום הזיקה, אסור לישא אחרת עד שיחלוץ ליבמתו. ודוקא שלא היתה משודכת לו כבר, אבל אם היתה משודכת לו כבר, מותר לכנסה¹⁴.

ד. מת יבם יוציא את אשתו בגט ואשת אחיו בחליצה ... מתה אשתו מותר ביבמתו

⁸ תוס' ית: ד"ה שומרת יבם בשם ר"י, רשב"א שם בשם התוס' מא. בדבריו הארוכים, ריטב"א ית: בשם ר"י, מאירי שם בשם תוס', או"ז סי' תרט, רא"ש פ"ד סי' כג, מור קנ"ט בשם ר"י ושו"ע שם ה בשם י"א, ועי"ש בבאור הגר"א ס"ק כב.

⁹ לבוש שם

¹⁰ הנ"י כתב רפ"ב בשם האחרוני' דלא מהני מעשה דידי' עד שיעשה אחיו מעשה. ב"ש שם יב

¹¹ בית מאיר שם. אולם עי' ח"י הרש"ש בסוגייתינו שכ' לצדד להיפך שבאה אחד אף התוס' יודו שאין הנשואין מפקיעים הזיקה, שהזיקה של אח אחד חמורה יותר, וכן צידד בשו"ת נו"ב מהדו"ת אה"ע"ו סי' קנ סוד"ה ונתתי לב.

¹² שו"ע ונו"כ שם ו

¹³ שו"ע שם ב

¹⁴ דהא ג"כ איכא חרם הקהלות במשודכת לישא אותה ואוסרת היבמה עליו. ביאור הגר"א שם כד ועיין ערוה"ש שם כה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

אשה¹⁵ שנפלה לפני שני יבמין והרי היא זקוקה לשניהם, וקידש אחד את אחותה באיסור, ואח"כ מת גם אחיו השני, והרי לא נשארה היבמה זקוקה אלא לו, מוציא תחלה את ארוסתו שהיא אחות זקוקתו בגט, שמכיון שקדשה באיסור קנסוהו לגרשה, ואת היבמה אח"כ בחליצה, אבל לייבם אינו יכול שהרי היא ערוה משום אחות גרושתו.

מתה ארוסתו, חוזרת היבמה להיתרה הראשון רצה חולץ¹⁶ רצה מייבם¹⁷.

ה. היבמה לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיש לה שלשה חדשים

היבמה¹⁸ לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיהיו תשעים יום ממינת הבעל חוץ מיום המיתה ויום היבום או החליצה, והטעם משום שבתוך הצ' יום הללו שאחר מיתה בעלה יש לנו לחוש שמא בא עליה בעלה סמוך למיתה ונתעברה ממנו ואין עוברה ניכר עד כלות ג' חדשים שלמים שהם צ' יום, וא"כ לא תצטרך לחליצה ויבום, שהרי אשת אח שיש לה בנים היא, ואדרבה תהיה אסורה על יבמה באיסור כרת, לכך לא תתייבם ולא תחלוץ עד כלות כל התשעים יום.

ו. וכן כל שאר הנשים לא יתארסו ולא ינשאו עד שיהו להן שלשה חדשים

כבר התבאר לעיל דף לג: ולה: שמהכתוב (בראשית יז פסוק ז) להיות לך לאלהים ולזרעך אחרוך פירשו בו חכמים¹⁹ ז"ל אימתי יהיה לך לאלקים בזמן שזרעך מיוחס אחרוך, כלומר²⁰ שאין השכינה שורה בישראל אלא בזמן שזרעו של כל אחד הוא מיוחס בודאי אחריו, שהכל יודעין בודאי שזה בנו

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם ז

¹⁶ כתב בס' ב"מ וז"ל מבואר הא בלא חליצה אסורה לעלמא ויראה לע"ד דהיינו דוקא בארוס' אבל אם כנס אחות זקוקתו לשיטת הי"א שבסעיף ה' ע"כ אחר מיתה הכנסה נמי שריא לעלמא בלא חליצה כמו שהיתה מותרת בחיי אחותה אם אין אח אלא הוא דאל"ה הא לא הוי דרכי' דרכי נועם וע' תוספת ריש יבמות. ואף לו ע"כ דמותרת אחר מיתה אחותה כרב כו' עכ"ל ע"ש היטב

¹⁷ לא אמרינן הואיל שנאסרה שעה א' בשעה שהיתה זקוקה לו אסורה לו עולמית וכמ"ש אם מתה הזקוקה דארוסה מותרת לו. ב"ש שם יג

¹⁸ שו"ע ונו"כ שם קסד א

¹⁹ להלן מב. ואינו אלא אסמכתא. ב"ש יג א

²⁰ לבוש יג א

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

של זה, אבל אם אין זרעו מיוחדם אחריו בודאי, אלא שספק אם זה בנו אין השכינה שורה בישראל²¹.

וכבר ידוע בהכמי הטבע וקים להו להכמים ז"ל שכל אשה שבאו עליה ב' אנשים זה תוך ג' חדשים אחר שבא עליה זה, וילדה ולד לסוף ט' חדשים של ביאת הראשון, יש להסתפק בולד זה אם הוא נולד לט' חדשים ומן הראשון הוא, או נולד לז' חדשים ומן האחרון הוא, אבל אם תמתין ג' חדשים שלימים בין שתי הביאות אז נוכל להבחין מאיזה מהם נתעברה, שאם נתעברה מן הראשון היה עובר ניכר לסוף שלשה חדשים קודם שבא עליה השני, שכך קים להו שבודאי העובר ניכר לסוף שליש עיבורה, ואם תלד לט' חדשים עובר ניכר לסוף ג' חדשים שלימים, וסתם נשים יולדות לט'.

לפיכך כל אשה²² שנתאלמנה או נתגרשה הרי זו לא תינשא ולא תתארס לאחר עד שתמתין תשעים יום מיום מיתת הבעל או מיום הגירושין, הוין מיום שמת בעלה או מיום שנתגרשה בו והוין מיום שנתארסה בו, כדי שיודע אם היא מעוברת מבעלה הראשון או אינה מעוברת, להבחין בין זרעו של ראשון לזרעו של אחרון וגזירת חכמים שאפילו אשה שאינה ראויה לילד, ואפילו נתגרשה או נתאלמנה מן האירוסין, צריכה להמתין צ' יום. אפילו קטנה או זקנה או עקרה או אילונית, ואפילו בעלה במדינת הים או סרים אדם או חולה או חבוש בבית האסורים, והמפלת אחר מיתת בעלה, ואפילו בתולה מהאירוסין, צריכות להמתין תשעים יום.

דף מא:

ז. חליצת מעוברת

²¹ ועוד טעם אמרו בגמ' להלן מב. שאם לא תמתין האשה אחר בעלה ג' חדשים אפשר שתהא מעוברת מבעלה הראשון ואומר בנו של אחרון הוא, ופעמים ישא בתו של ראשון שלא מאמו ונמצא שנשא אחרתו מאביו, ואפשר שימות בנו של אחרון בלא זרע ומייבם זה את אשתו מחמת שהוא מדמה שהוא אחיו מאביו והוא אינו אלא אחיו מאמו שהרי הוא בנו של הראשון, ואפשר שימות זה האחרון בלא בנים ואשתו שהיא אמו זקוקה ליבום ומדמין שזה בנו של אחרון הוא ומוציא את אמו לשוק בלא חליצה, וגם אפשר שימות בנו של ראשון בלא זרע ואין לו אח אחר מן האב אלא זה והם מדמין שזה בנו של אחרון הוא ואין לאותו המת את לייבם את אשתו, ונמצאת יבמתו נפטרת לשוק בלא חליצה, לכך גזרו להמתין שלשה חדשים שלימים להבחין בין זרעו של ראשון לזרעו של אחרון.

²² שו"ע ונו"כ אבהע"ז יג א

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

כבר התבאר לעיל דף לה: שהחולץ²³ ליבמתו ונמצאת מעוברת וילדה, בזמן שהולד של קיימא, הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה, שמאחר שאינה צריכה לחלוץ, אין זו חליצה, והרי זו כמי שלא נחלצה מעולם.

ואם אין הולד של קיימא שהפילה או שילדה ולא חי שלושים יום²⁴, צריכה חליצה אחרת, שחליצת מעוברת לא שמה חליצה²⁵, וחולץ לה הוא או אחד משאר אחין²⁶. וי"א שלא יחלוץ לה הוא²⁷, אלא אחר²⁸ משאר האחין, והוא והחולץ אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה.

ח. בתוך ג' לא תחלוץ... כל העולה לייבום עולה לחליצה כו'

כבר התבאר לעיל דף ג. ודרף לו. שכלל אמרו: כל העולה לייבום, עולה לחליצה, וכל שאינה עולה לייבום, אינה עולה לחליצה, שנאמר (דברים כה פסוק ז) וְאִם לֹא יִחַפֵּץ הָאִישׁ לְקַחַת אֶת יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ הַשְּׂעֵרָה אֶל הַזְּבָנִים, מכלל שאם היה חפץ בה מייבם הוא אותה, אבל זו שאינו מייבמה אפילו אם חפץ בה, אינה עולה לחליצה.

²³ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קסד ב

²⁴ מדאורייתא ולד מעליא הוא, ואם נשאת לכהן לא תצא ממנו דאמרינן ולד מעליא הוא וחליצה שחלוץ אין חליצה כלל כמה שסמכין על רבנן אם נתקדש לכהן בלא חליצה כמ"ש בסעי' ז' בן ראוי לסמוך על רבנן כשחלוץ לה אלא ראיתי בני דלא ס"ל בן דהא במתניתין פ"י ולד שאינו קיימא היינו שמת תוך ל' ומ"מ כתב אם נשאת לכהן תצא ש"מ בזה לא סמכין על רבנן, ואפשר משום דהוי תרתי לריעותא דכבר חלוץ ולפסור אותה בלא חליצה אלא לפ"ז אם מת היבם אז ליכא איסור משום זקוק ליבם ואינו אלא חד ריעותא ו"ל דסמכין על רבנן כמה דסמכין בסעיף ז' בחד ריעותא, ואפשר דאין לדמות ריעותא זו לשם דאיכא כאן מראית עין דחלוץ לה והשתא נשואה לכהן וגרע מפי. ב"ש ו

²⁵ היינו לקולא אבל לחומרא הוי חליצה ופסולה לכהן וכן אסורה להתייבם. ואם נשאת ליבם מוציאין ממנו וכן פ"י התוס' אפילו חלוץ תוך ג"ח ונמצאת מעוברת מ"מ הוי חליצה לחומרא וה"ה אם ניכר שהיא מעוברת נמי הוי חליצה לחומרא ע"ש. בתוס' ריש החולץ והא דקו"ל חליצת מעוברת לא הוי חליצה היינו לקולא, אבל לחומרא הוי חליצה ופסולה לכהן וכן אסורה להתייבם, וכתב הנ"י אם נשאת לכהן מוציאין ממנו א"כ מכ"ש אם נשאת ליבם דמוציאין ממנו.

²⁶ מדרבנן בתורת חומרא, שאם תינשא זו לכהן יבואו להתיר חלוצה לכהן, מאחר שלא יידעו שזו מעוברת היתה, שהרי אין כאן ולד שיוכח, מה שאין בן כשנמצא הולד של קיימא, שאין חוששים לכך הואיל וולדה מוכיח עליה. ויש מהראשונים שכתב שמן התורה אף לדעת ריש לקיש חליצת מעוברת חליצה גמורה היא אם הפילה אחר כך, וחכמים הם שהצריכוה לשוב ולחלוץ מן האחיים, ולכן נפסלת על האחיים בחליצתה, ²⁷ דבחליצה הראשונה פסלה לו ודוקא לו משום דעבד בה מעשה כל דהו אבל חליצת האחיים חליצה כשירה והוי כמו בעלת הגט וצרה. ביאור הגר"א שם ט

²⁸ ולמ"ד חליצה פסולה צריכה לחזור על כל האחיים צריכה חליצה מכל האחיים. ב"ש שם ז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ולפיכך יבמה האסורה על היבם משום ערוה, שאינה מתייבמת, פטורה מן החליצה, שכיון שאינה עולה ליבום, אינה עולה לחליצה, וכן יבמה שהיא צרת ערוה, פטורה מן החליצה מטעם זה, שכל העולה לזיקת יבום, עולה לזיקת חליצה, וכל שאינה עולה לזיקת יבום, פטורה מן החליצה.

ומטעם זה נפסק כאן שהיבמה²⁹ לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיהיו תשעים יום ממיתת הבעל, חוץ מיום המיתה ויום יבום או החליצה, מכיון שאין העובר ניכר עד תשעים יום ושמא יתברר שמעוברת היא ויפגע באשת אה שלא במקום מצוה, וכל שאינו עולה ליבום אינה עולה לחליצה³⁰.

ט. הספקות חולצות ולא מתייבמות ... ספק קדושין ..

תתייבם ואין בכך כלום

היה לאחיו³¹ באשתו ספק גירושין ומת ונפלה לפניו ליבום, חולצת ולא מתייבמת, דשמא גירושיו הוי גירושין והרי היא גרושת אחיו שהיא בכרת, אבל אם היה לאחיו בה ספק קידושין מתייבמת ממה נפשך, שאם היה בה קידושין הרי היא זקוקה לו, ואם לא היו בה קידושין הרי היא נכרית ומותרת לו.

י. יבמה שלשה חדשים הראשונים נזונת משל בעל מכאן

ואילך אינה נזונת לא משל בעל ולא משל יבם

היבמה³² ג' חדשים הראשונים שהיא עדיין בספק מעוברת, ואסורה לחלוץ ולא לייבם עד שיודע שאינה מעוברת, הרי היא נזונית משל בעלה, שהרי היא יושבת אלמנות מחמתו, וכבר כתב לה בתנאי כתובתה "את תהא יתבה בביתי ומתזנא מנכסי כל ימי מיגר אלמנותך"³³.

²⁹ שו"ע אהבע"ז קסד א

³⁰ ובדיעבד שחלוץ לרמב"ם וטור וכן פסק בשו"ע שעלתה חליצה, אך הרמ"א פסק כדעת הגהות מרדכי סוף גימין שצריכה חליצה אחרת מטעם שכיון שאינה ראויה אז ליבום ע"כ אינו עולה לחליצה, והרי זו חליצה פסולה.

³¹ שו"ע ונו"כ שם קעג טו

³² שו"ע ונו"כ אבהע"ז קס יא

³³ פי" את תשבי בביתי ותזוני מנכסי כל ימי אלמנותך

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ובאותן ג' חדשים כיון שהיא ניוזנית מעשה ידיה אינם שלה אלא צריכה לתתם ליבמה שהוא במקום בעלה, וכל מה שתרויח בין במלאכה בין בסרסרות וכל דבר הוא של יבמה כמו שהיה כבר של בעלה.

מכאן ואילך אינה ניוזנית לא משל בעל ולא משל יבם, משל בעל לא שהרי אגודה ביבם. ולא משום כבוד בעלה היא יושבת³⁴, אין לה על נכסי בעלה כלום. ומשל יבם גם לא שאינה אלא כארוסתו ואין לה מזונות ממנו עד שתכנס עמו לחופה או עד שתתבענו.

יא. עמד בדין וברח נזונת משל יבם

עמדה היבמה³⁵ עמו בדין לאחר ג' חדשים ותבעתו ליבם או לחלוץ בפני ב"ד ונתרצה לייבום, ואירעו אונס שחלה או שהוצרך לברוח מחמת ממון או מחמת מרדין, חייב במזונותיה, שקנסו אותו מכיון שעמד עמה בדין ונתרצה לייבם היה לו לכונסה לאלתר קודם שאירע לו האונס. ודוקא שברח או חלה הוא שתקנו לה מזונות, אבל אם לא ברח או חלה אלא שאירע הדבר כך במקרה מחמת עצלות שנתאחר זמן מועט מלייבם, לא תקנו לה מזונות, שלא שכיח שיתאחר מלייבם כיון שהרי הוא לפנינו ונתרצה לייבם, ובמילתא דלא שכיח לא תקנו ביה רבנן כלום ואין לה מזונות, מיהו אם תבא לפני ב"ד ותבעת ממנו שייבם או שיתן לה מזונות, חייב ליתן לה אפילו לא ברח, וכי בשביל עצלנותו תפסיד היא מזונותיה³⁶.

אם נתרצה לחלוץ או שלא נתרצה כלל, אין לה מזונות³⁷. וי"א שאפי' לא התרצה לייבום חייב במזונות.

ברח במזיד לכ"ע חייב במזונות אפי' לא התרצה לייבום.

³⁴ ולא דמיא לשאר אלמנה שהיא ניוזנית משל בעל עד שתנשא, דהתם כל זמן שלא נשאת לאחר בדידה תליא מילתא ואומרה מחמת פלוני בעלי שכבודו גדול עלי אני יושבת אלמנות, לכך יש לה מזונות מנכסיו שכן התנה עמו, אבל הך אגדה ביבם. לבוש שם

³⁵ שו"ע ונו"כ שם

³⁶ ב"ש שם ד מהרא"ש

³⁷ כ"כ התוס' והרא"ש כיון דנתרצה לייבום הוי כאלו היא אשתו אבל אם נתרצה לחלוץ או שלא נתרצה כלל אין לה מזונות אף על גב דהטע' הוא משום דקנסו אותו ליתן לה מזונות מ"מ דווקא כשמתרצה לייבם אז מחייב ליתן לה מזונות וכן מבואר בהרא"ש דוקא כשמתרצה לייבם וממעם קנס דהיה לו לייבם מיד אבל לדעת הרמב"ם אפילו לא התרצה לייבום חייב במזונות וכ"פ בתשובת ריב"ש הנ"ל ואם בורח במזיד י"ל לכ"ע חייב במזונות אפי' לא התרצה לייבום ואם לא ברח אלא נתעכב פה אין חייב במזונות אא"כ שתבעו ליבם או ליתן לה מזונות ונתרצה לייבום, הרא"ש. ב"ש שם ד

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

יב. נפלה לפני יבם קטן... לית לה משמיא קנסוה

נפלה לפני יבם קטן³⁸ ג' חדשים ראשונים נזונת משל בעלה³⁹, ולאחר ג' חדשים אין לה מזונות עד שיגדיל, דמן שמיא הוא דקנסוה ומזלה גרמה לה שצריכה להמתין עד שיגדיל.

הניחה⁴⁰ בעלה מעוברת הרי זו ניזונית משל בעלה עד שתלד, שהרי כל ימי עיבורה היא מתעגנת מחמת בעלה שלא תוכל להתייבם ולא לחלוץ כל ימי עיבורה, שהרי חליצת מעוברת חליצה פסולה היא, וכל שכן שלא תוכל להנשא דשמיא לא יהיה הולד בן קיימא, לפיכך ניזונית משל בעלה. ילדה ולד של קיימא הרי היא ניזונית כל ימי אלמנותה כשאר כל הנשים.

ילדה ספק נפל שדינה לחלוץ ולא להתייבם, נוטלת כתובתה מיד, דכיון שלא תוכל להתייבם יש לה כתובה מבעלה ואין ליבמה כלום עליה.. וכן כשנפלה לפני יבם קטן, אם ידוע שכשיגדיל לא ייבם אותה, גובה כתובתה מעתה⁴¹.

³⁸ שו"ע ונו"כ שם ג

³⁹ ב"ש שם ה

⁴⁰ שו"ע ונו"כ שם ב ג

⁴¹ באר היטב שם ד מהרמ"ט ח"א קלג